

Slovensko gospodarsko in raziskovalno združenje, Bruselj

Občasna informacija članom 156 – 2025

27. oktober 2025

Trije novi projekti za izboljšanje odkrivanja in zdravljenja raka dojke

Ker je rožnati oktober mednarodni mesec osveščanja o raku dojk in je ta rak najpogosteje diagnosticirana vrsta raka pri ženskah in najpogostejši vzrok smrti zaradi raka pri ženskah, se je Evropska komisija odločila predstaviti tri nove projekte za izboljšanje odkrivanja in zdravljenja raka dojke v Evropi, ki jih financira v okviru programa EU za zdravje (EU4Health). Med partnerji projekta UNICA je tudi Univerzitetni klinični center Maribor (UKC Maribor).

Projekt CHOICE

Projekt CHOICE (Comprehensive Health Options and Information for Cancer Education), ki so ga začeli izvajati 1. junija, se osredotoča na informiranje žensk o mutacijah genov BRCA1 in BRCA2. BRCA1 in BRCA2 sta gena, ki pomagata popravljati poškodovano DNK v naših celicah. Mutacije v teh genih lahko povečajo tveganje za raka dojke, jajčnikov in drugih vrst raka. Izvajalci projekta bodo zdravstvenim delavcem zagotovili komunikacijska orodja in vire za izobraževanja, da bodo lahko ženskam pomagali sprejemati informirane odločitve. Pripravili bodo ciljno usmerjeno gradivo za izobraževanje, vire za izobraževanje o zdravju, programe usposabljanja in interaktivna orodja za odločanje, ki temeljijo na umetni inteligenci in so prilagojena posebej potrebam žensk z mutacijami BRCA.

Projekt BreastScan

Izvajalci projekta, ki so ga začeli izvajati septembra, bodo pripravili zbirko podatkov iz presejalnih pregledov za raka dojke po vsej Evropi in preizkusili inovativna orodja umetne inteligence za izboljšanje diagnoze. Preizkusili bodo orodja umetne inteligence za presejanje v posebnih primerih uporabe, kot so predobdelava slik, klasifikacija gostote dojke, odkrivanje lezij in stratifikacija tveganja. Končni cilj projekta je izboljšati izmenjavo podatkov, njihovo obogatitev in raziskave po vsej Evropi, povečati število držav, vključenih v Evropsko pobudo za slikanje raka.

Projekt UNICA

Izvajalci projekta, ki so ga začeli izvajati septembra, bodo vključili podatke o slikanjih za odkrivanje raka dojke, pljuč in prostate v platformo Cancer Image Europe, evropsko združeno infrastrukturo za slike raka. Zbrali bodo podatke iz 12 zdravstvenih centrov iz različnih regij po Evropi in jih

standardizirali, da jih bodo raziskovalci lahko uporabili za razvoj zanesljivih inovativnih orodij umetne inteligence na področju raka. Izvajalci projekta nameravajo tudi s pilotnim izvajanjem naprednih modelov umetne inteligence prikazati prednosti tehnologij na podlagi umetne inteligence za analizo slik raka. Pripravili bodo tudi komunikacijsko gradivo, da bi spodbudili paciente k prostovoljnemu deljenju svojih podatkov. Med partnerji projekta je tudi UKC Maribor.

Koristne informacije:

- Projekt CHOICE:
• <https://choice-project.org/about-the-project/>
- Projekt BreastSCan:
• <https://www.eibir.org/projects/breastscan/>
- Projekt UNICA:
• <https://www.unica-project.eu/>

Pripravila:

Darja Kocbek